

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

በከተማና መሰረተ ልማት ሚኒስቴር

የኢትዮጵያ ኮንስትራክሽን ማኔጅመንት

ኢንስቲትዩት

የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ

አዲት ሪፖርት

የካቲት/2015
አዲስ አበባ

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ

በከተማና መሰረተ ልማት ሚኒስቴር

የኢትዮጵያ ኮንስትራክሽን ማኔጅመንት ኢንስቲትዩት

የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ ኦዲት ሪፖርት

የኢትዮጵያ ኮንስትራክሽን ማኔጅመንት ኢንስቲትዩት የተመደበለትን የመደበኛ እና የካፒታል በጀት ለታቀደለት ዓላማ ማዋሉን፤ እንዲሁም ሂሳቡ በመንግስት የሂሳብ አያያዝ ስርዓት መሰረት መያዙንና የመንግስት ሀብትና ንብረት በሚገባ መጠበቁን ለማረጋገጥ የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ ሪፖርቶችን እና የሂሳብ ማስታወሻዎችን ኦዲት አድርገናል፡፡

የሂሳብ ሪፖርቶችን የማዘጋጀት ኃላፊነት የኢትዮጵያ ኮንስትራክሽን ማኔጅመንት ኢንስቲትዩት ስራ አመራር ሲሆን የሂሳብ ሪፖርቶችን ኦዲት በማድረግ ሙያዊ አስተያየት መስጠት ደግሞ የፌዴራል ዋና ኦዲተር መ/ቤት ኃላፊነት ነው ፡፡

ኦዲቱ የተከናወነው የፌዴራል ዋና ኦዲተር መ/ቤትን ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር 982/2008 ለመ/ቤታችን በተሰጠው ስልጣን ሲሆን ዓለም አቀፍ የኦዲት ደረጃዎችን (ISSAI) መሠረት በማድረግ ነው፡፡ እነዚህን የኦዲት ደረጃዎች መከተል ኦዲቱን በሚገባ አቅደን በመሥራት በተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ አጥጋቢ የሆነ የኦዲት አስተያየት ለመስጠት ያስችለናል፡፡

ኦዲታችን፡-

- በሂሳብ ሪፖርቶች ላይ የሰፈሩትን አሀዞችና መግለጫዎችን የሚደግፉ ማስረጃዎችን በናሙና ኦዲት ማከናወንን፤
- የሥራ አመራሩ የሂሳብ ሪፖርቶች ሲያዘጋጅ ያደረገውን ጉልህ ግምቶች እና ውሳኔዎችን መመዘንን፤
- የሂሳብ አያያዝ ፖሊሲዎች ከዓመት ዓመት ሳይቀያየሩ በሥራ ላይ መዋላቸውን እና በበቂ ሁኔታ መገለጻቸውን ማመዛዘንን ያጠቃልላል፡፡

የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ ከሆኑ ስህተቶች የፀዱ ለመሆኑ በቂ ማስረጃና አጥጋቢ ማረጋገጫ የሚሰጥ መረጃና ማብራሪያ ሊያስገኝ በሚችል መልኩ ኦዲቱን አቅደን አከናውናል።

ከዚህም በተጨማሪ ኦዲቱ የተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ተገቢ የሆኑ አዋጆች፣ ደንቦች እና በተከታታይ የወጡ መመሪያዎችን በመከተል የተዘጋጁ መሆኑንና በናሙና ኦዲት ማከናወንን ይይዛል።

ለኦዲቱ ሥራ መሠረት የሆኑት የኢትዮጵያ ኮንስትራክሽን ማኔጅመንት ኢንስቲትዩት ያቀረባቸው የሂሳብ ሪፖርቶች፣ መዛግብት፣ ደጋፊ ማስረጃዎች እንዲሁም በመ/ቤቱ ሥራ አመራር የተሰጡ ማብራሪያዎች ናቸው።

ኦዲቱ የተከናወነው የበጀት ዓመቱን የሂሳብ እንቅስቃሴ ሊወክሉ የሚችሉ ናሙናዎችን በመውሰድ በጥልቀትና በዝርዝር ኦዲት በማድረግ ነው።

የሚከተሉት የኦዲት ተደራጊው መ/ቤት የሂሳብ ሪፖርቶች ከዚህ የኦዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል።

- ☛ የገቢ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የወጪ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የተሰብሳቢ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የተከፋይ ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የዝውውር ሂሳብ ሪፖርት፣
- ☛ የሂሳብ ማመዛዘኛ፣

የኢትዮጵያ ኮንስትራክሽን ማኔጅመንት ኢንስቲትዩት የ2014 የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ የሆነ ግድፈት የሌለባቸው፣ በአዋጅ በተፈቀደው በጀት በመንግሥት የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት በትክክል የተዘጋጁና፣ የተከፈለው ወጪና የበጀት አጠቃቀሙ የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅን፣ ደንብና መመሪያን ጠብቆ የተከናወነ በመሆኑ በእኛ አስተያየት የኢትዮጵያ ኮንስትራክሽን ማኔጅመንት ኢንስቲትዩት የተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች እና የፋይናንስ አስተዳደር ሥርዓቱ አጥጋቢ ሆኖ ተገኝቷል።

ምንም እንኳን ከላይ የተሰጠውን የኦዲት አስተያየት የማይቀይረው ቢሆንም፤ ቀጥሎ የተመለከቱት ጉዳዮች ትኩረት ሊሰጣቸው፤ እርምጃ ሊወሰድባቸው እና ለወደፊቱም ጥንቃቄ ሊደረግባቸው ይገባል።

I. ትኩረት የሚሹ ጉዳዮች (Emphasise Matters)

1.1 ለየሂሳብ ኮይቹ ከተደለደለው በጀት ከ10% በላይ ሥራ ላይ ያልዋለ በጀት፤

ለ2014 በጀት ዓመት በየበጀት ፕሮግራሞቹ ለየሂሳብ ኮይቹ የተፈቀደው የወጪ በጀት ሥራ ላይ ከዋለው ጋር ሲነጻጸር ከ10% በላይ ከመደበኛ በጀት ብር 5,766,000.18 ከካፒታል በጀት ብር 9,320,220.70 በድምሩ ብር 15,086,220.88 ሥራ ላይ ያልዋለ በጀት መሆኑ በኦዲት ታውቋል፡

2. ሌሎች ጉዳዮች (Other Matters)

1. የንብረት አያያዝን በተመለከተ

የፌዴራል መንግሥት ንብረት አስተዳደር መመሪያ ቁጥር 9/2003 አንቀጽ 9 ንዑስ አንቀጽ 1ሰ መሠረት የማናቸውም ንብረት መጥፋት ወይም መኖሩ የማይታወቅ ሆኖ ሲገኝ ጉዳይ ለመስሪያ ቤቱ የበላይ ኃላፊ ሪፖርት ተደርጎ ወዲያውኑ ምርመራ መካሄድ አለበት ይላል። በዚሁም መሰረት የበላይ ኃላፊ የመንግስትን ንብረት የመቆጣጠር የማስተዳደር እና በጠፋው ንብረት ላይ አስተዳደራዊ እና ህጋዊ ውሳኔ መስጠት እንደሚገባው ያሳያል።

ይህንኑ ለማስፈፀም በወጣው የመንግሥት ንብረት አስተዳደር መመሪያ መሰረት የተፈጸመ መሆኑን ለማረጋገጥ ኦዲት ሲደረግ በኢንስቲትዩቱ ፡-

ከ 9 የተለያዩ ግለሰቦች 7 Lenovo Laptop፤ 2 External Hard Disk 3 Tablet፤ እና 1 ካሜራ የሚፈለጉ ሲሆኑ ከዚህ ውስጥ 5 ኮምፒውተር፤ 1 External Hard Disk ፣1 Tablet፤ እና 1 ካሜራ የተሰረቀ እንዲሁም 3 ላፕቶፕና 2 External Hard Disk መስሪያ ቤቱን ለቀው ሲሄዱ ተመላሽ ያልተደረጉ ንብረቶች ሲሆኑ ህጋዊ እርምጃ ያልተወሰደባቸው መሆኑ በኦዲት ወቅት ታውቋል።

2. ባለፉት በጀት ዓመታት እርምጃ ያልተወሰደባቸው የሂሳብና የንብረት የኦዲት ግኝቶች

በ2009 በጀት አመት ሂሳብ ኦዲት

- ለትርፍ ሰዓት የተፈጸመ ክፍያ ብር 18,928.00 መኖሩ ውስጥ ብር 6,260.00 ተመላሽ የተደረገ ሲሆን ቀሪው ብር 12,668.00 ተመላሽ ያልተደረገ መሆኑ፤

በ2008 በጀት አመት ሂሳብ ኦዲት

- መመሪያው ከሚፈቅደው ውጭ ለሾፊሮች የተፈጸመ የአበል ክፍያ ብር 10,100.00 የተገኘ መሆኑ፤
- ኢንስቲትዩቱ የፕብሊክ ሰርቪስ እና የሰው ሃብት ልማት ሚኒስቴርን ሳያስፈቅድ በሥራ አመራሩ ውሳኔ ለሰራተኞቹ ብር 9,580.00 የትርፍ ሰዓት ክፍያ ከፈጸመው ውስጥ ብር 2,100.00 ተመላሽ የተደረገ ሲሆን ቀሪው ብር 7,480.00 ተመላሽ ያልተደረገ መሆኑ፤

3. የህጋዊነት ጉዳዮች (Compliance Issues)

1. በሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ ቁጥር 190/2002 አንቀጽ 32፤ በፌዴራል የመንግስት መስሪያ ቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 5/2003 ክፍል ሁለት አንቀጽ 8 ንዑስ አንቀጽ 4(ለ) መሰረት ለስራ ማስኬጃ የተሰጠ ቅድሚያ ክፍያ በሰባት ቀናት ውስጥ እንዲሁም በገንዘብ ክፍያ መመሪያ ቁጥር 4/2003 አንቀጽ 16 ንዑስ አንቀጽ 4 መሰረት ደግሞ ለውሎ አበልና ለመንጓጓዣ የተሰጠ ቅድሚያ ክፍያ ሰራተኛው ስራውን አጠናቆ ከተመለሰ በኋላ በሰባት ቀናት ውስጥ መወራረድ እንዳለበት ያዛል።ይሁንና የኢንስቲትዩቱ ተሰብሳቢ ሂሳቦች በደንቡና በመመሪያው መሰረት በወቅቱ እንዲወራረዱ ተገቢው ክትትል ባለመደረጉ ምክንያት በደንቡና በመመሪያው መሰረት ያልተወራረደ በድምሩ ብር 669,561.97 ወቅቱን ጠብቆ ያልተሰበሰበ ውዝፍ ተሰብሳቢ ሂሳብ የሚታይ መሆኑ በኦዲት ታውቋል፡
2. በፌዴራል መንግስት የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 648/2001 ፤ በፌዴራል መንግስት መስሪያ ቤቶች የሂሳብ አያያዝ መመሪያ ቁጥር 5/2003 ክፍል ሁለት አንቀጽ 8 ንዑስ አንቀጽ 5 ከፊደል ሁሉ በዝርዝር በተቀመጠው መሰረት መከፈል

እንዳለበት ያዛል፡፡ ያዛል። ይሁን እና የኢንሰቲትዩቱ ተከፋይ ሂሳቦች በደንቡና በመመሪያው መሰረት በወቅቱ እንዲከፈሉ ተገቢው ክትትል ባለመደረጉ ምክንያት በደንቡና በመመሪያው መሰረት ያልተከፈለ በድምሩ ብር 363,640.03 ወቅቱን ጠብቆ ያልተከፈለ ውዝፍ ተከፋይ ሂሳብ የሚታይ መሆኑ በኦዲት ታውቋል፡

የፌዴራል ዋና አዲተር መሥሪያ ቤት